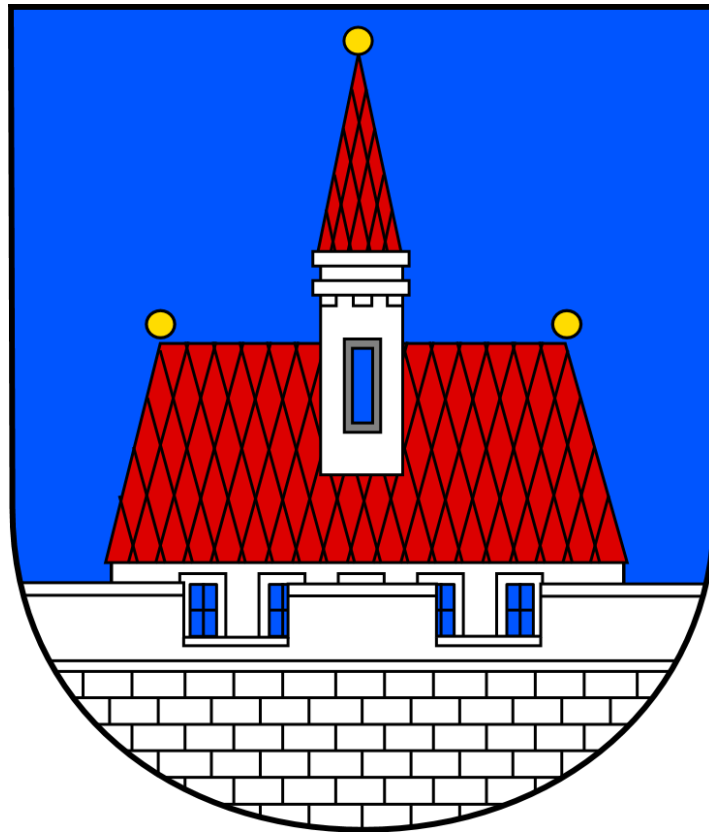

MĚSTO ÚSTÍ NAD ORLICÍ

PROGRAM PREVENCE KRIMINALITY MĚSTA ÚSTÍ NAD ORLICÍ NA ROK 2013

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Analýzy výchozí situace v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality.....	2
2.1	Bezpečnostní analýza.....	2
2.2	Sociálně demografická analýza.....	5
2.3	Institucionální analýza	10
3	Identifikace problémů, cílové skupiny, vymezení priorit, cílů a opatření	12
3.1	Definování problémů ve městě	12
3.2	Cílové skupiny	12
3.3	Cíle a priority	12
4	Aktivity prevence kriminality v roce 2013	14
4.1	Plnění priorit Koncepce prevence kriminality města Ústí nad Orlicí	14

1 Úvod

Program prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na rok 2013 (dále jen Program) zpracovala usnesením č. 1361/56/RM/2012 Rady města Ústí nad Orlicí zřízená Komise prevence kriminality. Podkladem pro zpracování dokumentu byly závěry ze Strategie prevence MV ČR, Metodiky systému prevence kriminality na léta 2012 až 2015 a Zásady poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu v roce 2013.

Opatření stanovená v Programu vychází z Koncepce prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2012 – 2015, který byl schválen zastupitelstvu i radě města Ústí nad Orlicí.

Garantem splnění všech opatření Programu prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na rok 2013, zajištění finančních prostředků a zpracování dílčích projektů je město Ústí nad Orlicí prostřednictvím Komise prevence kriminality.

Za splnění dílčích opatření, efektivní využití finančních prostředků a zajištění součinnosti při plnění úkolů je odpovědný realizátor.

Plnění úkolů a opatření s výsledky kontrol projedná Komise prevence kriminality na svých jednáních.

Program prevence kriminality byl projednán a schválen na jednání pracovní skupiny prevence kriminality dne 3. prosince 2012 a je v souladu s Koncepcí prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2012 – 2015.

2 Analýzy výchozí situace v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality

2.1 Bezpečnostní analýza

2.1.1 Trestné činy a přestupková činnost v letech 2010 - 2011

V analýze kriminality jsou zahrnuté vybrané trestné činy, které jsou nejčastější, nejvíce ovlivňují bezpečnost občanů města a jsou zároveň činnostmi Policie ČR, městské policie, orgánů města a neziskových organizací ovlivnitelné. Nelze v analýze srovnávat trestnou činnost, popř. indexy nápadu trestné činnosti s některými městy. Statistiky Pardubického kraje i MV ČR vychází z údajů pro Obvodní oddělení Policie ČR Ústí nad Orlicí, tato analýza řeší nápad trestné činnosti na území města.

Tabulka 1: Kriminalita (přečiny a zločiny)

Rok	Celkem	Index	Násilná	Mravnostní	Majetková
2010	445	307	21	4	280
2011	426	292	20	1	256

Jak je patrné z tabulky č. 1, trestná činnost v roce 2011, ve srovnání s rokem 2010, mírně klesla o 19 případů trestných činů. Největší podíl na celkovém nápadu trestné činnosti v Ústí nad Orlicí má majetková trestná činnost, přestože oproti minulému roku, můžeme spolu s mravností kriminalitou pozorovat její drobný pokles. Naopak násilná trestná činnost vykazuje oproti předchozím rokům spíše setrvalý stav. Z hlediska indexu na 10 tisíc obyvatel je patrné, že kriminalita ve městě Ústí nad Orlicí byla v letech 2010 a 2011 na stejné úrovni. V průměru okolo 300 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 2: Vybrané druhy trestných činů (z celkové trestné činnosti)

Druh	Rok 2010	Rok 2011
Krádeže vloupáním	103	99
Krádeže prosté	157	138
Krádeže ostatní	14	16
Násilná trestná činnost	21	20
Mravnostní trestná činnost	4	1

Z uvedené tabulky č. 2 vyplývá, že v případě krádeží vloupáním a krádeží prostých došlo oproti roku 2010 k mírnému poklesu. V případě ostatních krádeží a násilné trestné činnosti lze říci, že v minulých letech nedošlo k výrazné změně – zaznamenáváme spíše setrvalý stav. Pokud se týká mravnostních trestných činů, došlo oproti roku 2010 ke snížení o 3 trestné činy.

Pachatelé

Tabulka 3: Pachatelé dle věku

Rok	Věk 0 - 14	Věk 15 - 18	Věk 18 a více	Recidivisté
2010	0	3	175	85
2011	2	1	178	92

Jak vypovídá tabulka č. 5, podíl zletilých pachatelů se v minulých letech nezměnil. Dokonce lze hovořit o drobném nárůstu. Drobné změny pozorujeme i v podílu trestných činů spáchaných nezletilými a mladistvými. U mladistvých lze hovořit o drobném poklesu, ale u nezletilých naopak zaznamenáváme zvýšení počtu trestných činů. Tyto údaje vyplývají z objasněnosti trestné činnosti, což znamená, že podíl nezletilých a mladistvých na neobjasněných TČ a tedy i celkové trestné činnosti může být vyšší. Druhou nejvíce početnou skupinu pachatelů tvoří recidivisté, u kterých byla v letech 2010 – 2011 zaznamenána stoupající tendence.

Oběti

Tabulka 4: Oběti dle věku

Rok	Děti (0 - 18let)	Ženy	Osoby starší 65 let
2010	33	117	39
2011	24	108	31

Mezi nejrizikovější skupiny obětí patří děti do 18 let, ženy a obyvatelé starší 65 let. Na základě dat vidíme, že počty obětí se v posledních letech příliš nezměnili. Je proto potřeba zaměřit se na danou cílovou skupinu a pokusit se dlouhodobou koncepční prací v oblasti prevence kriminality výrazněji pomoci s poklesem počtu obětí.

Přestupková činnost

Tabulka 5: Přestupková činnost dle Policie ČR Ústí nad Orlicí a Městské policie Ústí nad Orlicí

Druh	Počet obyvatel		Přestupky - absolutní počet			Index na 10 tis. obyvatel			změna 10 - 11 (%)
	k 31. 12. 2011	Změna proti roku 2010	rok 2010	k 31. 12. 2011	změna 10 - 11	rok 2010	rok 2011	změna 10 - 11 (index)	
Proti veřejnému pořádku	14 582 (+83)		43	47	4	29,7	32,2	-2,6	-8,7
Proti občanskému soužití			122	98	-24	84,1	67,2	16,9	20,1
Proti majetku			458	431	-27	315,9	295,6	20,3	6,4
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániemi			24	14	-10	16,6	9,6	7,0	42,0
Celkem			647	590	-57	446,2	404,6	41,6	

2.1.2 Kriminálně rizikové lokality

Nejčastějšími přestupky ve veřejném pořádku jsou rušení nočního klidu, vandalství, majetkové delikty, znečišťování veřejného prostranství, narušování občanského soužití – vzájemné napadání a schválnosti obyvatel, šikana, konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích, nezajištění psů a jejich volné pobíhání na veřejných prostranstvích. Nejrizikovějšími místy pro páčání této přestupkové popřípadě trestné činnosti jsou zcela jistě noční podniky s non-stop provozem (např. *Typos, Cezar, Wigs, Anakonda, Sklep, Sportbar u Václava, Sport Music Club apod.*). V těchto zařízeních jsou nejčastěji zaznamenány rvačky, krádeže, hluční a problémoví hosté.

Pokud se týká přestupků proti majetku, které tvoří největší část celkového počtu, tak se dlouhodobě jedná především o krádeže zboží z obchodů za jejich běžného provozu, zde byl zaznamenán výrazný nárůst v podílu osob starších 65 let na tomto typu krádeží (např. *Tesco, Lidl, Penny Market atd.*).

Dalším faktorem negativně ovlivňujícím veřejný pořádek a čistotu ve městě jsou osoby bez domova. Jedná se přibližně o skupinu 10 osob. U nich je však počet tzv. plovoucích neboť v průběhu roku někteří z nich cestují i do jiných měst či případně nastupují výkon trestu. Celkem se tedy jedná asi o 5 osob s pobytem v Ústí nad Orlicí a nejbližším okolí (v rozsahu PO3).

Těžiště činnosti ochrany osob a majetku spočívá v prevenci, tj. co největšímu výskytu strážníků na pochůzkových trasách ve dne i v noci, které jsou naplánovány tak, aby pokryly co největší obydlené území města a zachytily co největší počet možných výskytů trestné činnosti a porušování pravidel občanského soužití.

2.2 Sociálně demografická analýza

Ve městě Ústí nad Orlicí žije 14 582 obyvatel a ve spádovém území ORP žije celkem 26 578 obyvatel.

Tabulka 6: Sociálně demografický vývoj v letech 2002 – 2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkový přírůstek	8	-51	-24	-89	-54	-157	-40	-102	-66	-66
Přirozený přírůstek	-33	-14	-4	-13	20	-28	7	-5	-19	-1
Migrační saldo	41	-37	-20	-76	-74	-129	-47	-97	-47	-65
Živě narození	148	162	171	145	179	155	173	160	132	143
Zemřelí	181	176	175	158	159	183	166	165	151	144
Přistěhovalí	371	306	317	293	263	267	250	224	257	235
Vystěhovalí	330	343	337	369	337	396	297	321	304	300
Sňatky	87	66	69	66	82	72	77	62	56	59
Rozvody	50	47	63	61	40	37	30	40	39	43
Potraty	76	44	70	86	60	66	67	62	59	62
Stav k 31. 12.	15082	15031	15007	14918	14864	14707	14667	14565	14499	14582

Nadále pokračuje všeobecný trend stárnutí populace – zvyšuje se průměrný věk a absolutní i relativní zastoupení ve věkové kategorii 65+. V roce 2004 byl průměrný věk 39,8 a v roce 2010 tento věk již činil 41,5. Obyvatelé nad 65 let v roce 2004 tvořili 14,8% celkové populace v Ústí nad Orlicí a v roce 2010 to již bylo 16,9%. Ke dni 31. 12. 2011 žilo v Ústí nad Orlicí 14 582 občanů ČR, z toho 6 959 mužů a 7 623 žen. V roce 2011 bylo uzavřeno 59 sňatků, narodilo se 143 dětí a zemřelo 144 osob. Z Ústí nad Orlicí se odstěhovalo 300 obyvatel a přistěhovalo se 235 osob. Průměrný věk obyvatel města byl 41,7 let a nejpočetnější skupinou byly osoby ve věku 61 – 89 let. Žilo zde 68 seniorů ve věku nad 90 let (27 mužů a 41 žen).

Tabulka 7: Věková struktura obyvatel v Ústí nad Orlicí ke dni 1. 1. 2012

Věk	Občané s platným trvalým pobytem		
	Celkem	Muži	Ženy
0 - 15	2033	1055	946
16 - 25	1574	776	788
26 - 40	3088	1541	1492
41 - 60	3686	1778	1869
61 - 89	3840	1682	2131
90 - 100	68	27	41

Pro přiblížení situace ve městě Ústí nad Orlicí jsou v níže uvedených tabulkách zpracována data týkající se nezaměstnanosti, počtu vyplacených dávek hmotné nouze (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení mimořádná okamžitá pomoc), dávek státní sociální podpory (sociální příplatek, příspěvek na bydlení) a počtu cizinců zde žijících.

Tabulka 8: Meziroční srovnání míry nezaměstnanosti 2008 - 2011 pro město Ústí nad Orlicí

	2008	2009	změna 08 - 09	2010	změna 09 - 10	2011
Míra nezaměstnanosti	6,5	10,8	+4,3	10,3	-0,5	9,4
Počet uchazečů a práci CELKEM	544	870	326	850	-20	769
Nezaměstnaní více než 12 měsíců	121	211	+90	326	+115	330
Index na 10 tis. obyvatel	371	597	226	586	-11	527

Tabulka 9: Vyplacené dávky hmotné nouze v letech 2010 a 2011

Dávka	2010	Index na 10 tis. obyvatel	2011	Index na 10 tis. obyvatel
Příspěvek na živobytí	2839	1958	3171	2175
Doplatek na bydlení	688	475	635	435
Mimořádná okamžitá pomoc	68	47	102	70

Tabulka 10: Vyplacené dávky státní sociální podpory v letech 2010 a 2011

Dávka	2010	Index na 10 tis. obyvatel	2011	Index na 10 tis. obyvatel
Sociální příplatek	3540	2428	684	469
Příspěvek na bydlení	3936	2699	4200	2880

2.2.1 Sociálně vyloučené lokality v Ústí nad Orlicí

Na základě Gabalovy analýzy z roku 2006 jsou na území města registrovány čtyři vyloučené lokality a to Královehradecká 719, Vrbova 41, Švermova 178, Třebovská 50. Od té doby zaměstnanci odboru sociálních služeb registrovali další lokality s obdobnými znaky na ulici Třebovská 436, Švermova 148, Lukesova 325, Pražská 77 a Na Rámech 207. Tyto lokality jsou také uvedeny v analýze Pardubického kraje z roku 2011. Nelze jednoznačně říci, že dochází k nárůstu těchto lokalit. Některé lokality zanikají, příkladem je Vrbova 41, kde došlo k demolici objektu a přeskupení většiny obyvatel do objektu Na Rámech 207. V posledním roce i objekt J. K. Tyla 1092, 1093, kde došlo k nastěhování většího počtu romských rodin mezi původní obyvatele, začal vykazovat znaky vyloučené lokality.

Vyloučené lokality:

Švermova 178, 148 – Prostorově nevyloučená lokalita s vysokou koncentrací sociálně slabých rodin, převážně romských, úplných i neúplných. Tvoří ji činžovní dům o dvou vchodech ve vlastnictví města. Jeho obyvatelé jsou dlouhodobě nezaměstnaní a jsou závislí na sociálních dávkách. Někteří pracují příležitostně „načerno“ nebo si přivydělávají sběrem železa. V objektu č.p. 148 bydlí cca 22 lidí a v č.p. 178 cca 15 osob. Z celkového počtu 17 dětí navštěvuje 5 dětí nedalekou základní školu, 5 školu speciální a 1 dítě mateřskou školu.

Třebovská 50 - Lokalitu tvoří nájemní činžovní dům se pěti byty. Dům se nachází v běžné zástavbě. Obyvatelé jsou dlouhodobě nezaměstnaní, závislí na sociálních dávkách. Potýkají se se zadlužeností od nebankovních institucí a lichvářů. Mezi velké problémy patří i nepravidelnost v platbách nájemného, starých dluhů na nájemném, komunálního odpadu a dalších plateb, čímž narůstají poplatky z prodlení. Lokalita je obydlena 16 obyvateli. Z celkového počtu 10 dětí navštěvují 4 děti základní školu, 1 odborné učiliště a 1 speciální školu.

Třebovská 436 – Lokalita je tvořena domem, který se nachází v běžné zástavbě, v bezprostředním sousedství sociálně nevyloučených. Obyvatelé jsou závislí na sociálních dávkách, dlouhodobě nezaměstnaní. Problémy této lokality jsou vedle zadluženosti a neplacení nájemného drobná trestná činnost, především krádeže a alkoholismus. Odhad počtu romských obyvatel této lokality je 17. Z celkového počtu 8 dětí, navštěvuje základní školu 1 dítě, speciální 5 dětí.

Lukesova 325 – Vyloučená lokalita je tvořena jedním nájemním bytovým domem, který se nachází v běžné zástavbě. V lokalitě docházelo k distribuci drog a byla zde vysoká míra nezaměstnanosti hlavně mládeže. Převážnou část obyvatel tvoří matky s nezaopatřenými dětmi, které jsou závislé na sociálních dávkách. V současné době žije v objektu 10 obyvatel. Z celkového počtu 6 dětí navštěvují všechny základní školu.

Pražská 77 – Lokalitu tvoří obytný dům s pěti nájemními byty obklopený rodinnými domky. Vlastníkem domu je město a v domě žijí výlučně Romové v počtu 18 osob. Část obyvatel pobírá invalidní a starobní důchody, ostatní jsou dlouhodobě nezaměstnaní, závislí na sociálních dávkách. Velkým problémem je požívání alkoholu, který vede k sousedským sporům a konfliktům, dluhy na nájemném a zadluženost od nebankovních institucí, drobné krádeže. Z celkového počtu 7 dětí navštěvuje 4 děti základní školu a 1 mateřskou školu.

Na Rámech 207 – Lokalita je tvořena přízemním domem se třemi nájemními byty. Vlastníkem domu je město. Největším problémem je dlouhodobá nezaměstnanost, zadlužení a závislost na sociálních dávkách. Odhad počtu romských obyvatel je 12. Obyvatelé se potýkají s dlouhodobou nezaměstnaností, zadlužováním od nebankovních institucí, značnými dluhy na nájemném a službách. Dalšími problémy je alkoholismus a drobná trestná činnost, vzájemné konflikty mezi nájemníky. Z celkového počtu 5 dětí 3 navštěvují speciální školu.

J. K. Tyla 1092, 1093 - Jedná se o dvou vchodový činžovní dům o 24 bytech ve vlastnictví města, kde žije převážná většina romských rodin. Převážná část obyvatel je dlouhodobě nezaměstnaná a je závislá na sociálních dávkách či důchodech. Potýkají se s velkými dluhy na nájemném, dluhy za komunální odpad, zadlužeností od nebankovních institucí a lichvářů. Panují zde konflikty mezi nájemníky, obyvatelé se nestarají o společné prostory, objevuje se zde drobná trestní činnost, velkým problémem je požívání alkoholu. Z celkového počtu dětí 22 navštěvuje 7 dětí základní školu, 1 do speciální školy, 3 mateřskou školu a 1 na odborné učiliště.

2.2.2 Ohrožené a rizikové děti a mládež

Se skupinou ohrožených a rizikových dětí a mládeže pracuje na území města, vedle dalších organizací, oddělení sociálně právní ochrany dětí odboru sociálních služeb městského úřadu Ústí nad Orlicí.

Tabulka 11: Ohrožené a rizikové děti a mládež dle evidence OSPOD v letech 2009 a 2011

Popis	2009	2010	2011
Případů celkem za rok:	1020	1002	1066
<i>1) z toho živých spisů</i>	463	472	584
<i>2) z toho nových OM</i>	121	127	132
<i>3) z toho nových NOM</i>	110	104	108
Případy kurátora pro mládež celkem:	139	119	122
<i>1) z toho děti do 15 let</i>	60	62	50
<i>2) z toho mládež nad 15 let</i>	79	57	72
Trestná činnost celkem:	16	8	8
<i>1) z toho děti</i>	12	2	3
<i>přestupky</i>	12	21	14
<i>výchovné problémy</i>	111	90	90
<i>dohledy</i>	15	6	12
<i>Ústavní péče</i>	43	26	40
<i>Výchovná opatření mladistvým</i>	4	4	6
<i>Uložená opatření dětem do 15 let</i>	2	2	12
<i>Návrh na předběžné opatření</i>	3	3	4

Oddělení sociálně právní ochrany dětí evidovalo v letech 2009 – 2011 okolo 234 nových případů, přičemž patrný je drobný nárůst nových spisů Om (v roce 2011 132 Om oproti 121 Om v roce 2009). Ve vybraných letech kurátor pro mládež musel řešit v průměru 126 případů, kdy největší podíl tvořili výchovné problémy a nařízení ústavní péče. V roce 2009 řešilo OSPOD 16 případů trestné činnosti dětí a mládeže, přičemž 12 případů bylo spácháno dětmi do 15 let. V letech 2010 – 2011 došlo k mírnému snížení trestné činnosti a především skutků spáchaných dětmi. Spáchaná přestupková činnost však v minulých letech vykazuje setrvalý stav okolo 16 případů.

Z hlediska prevence kriminality ve městě Ústí nad Orlicí se jako důležitý jeví počet nařízené ústavní péče u dětí a mládeže, neboť se jedná o jedince, kteří patří k nejvíce ohroženým sociopatologickým chováním. V letech 2009 a 2011 byl zaregistrován poměrně vysoký počet uložené ústavní péče v průměru 41 případů, přičemž v roce 2010 byla ústavní péče uložena pouze v 26 případech. Je však nutné podotknout, že údaje neodráží stav na konci roku, ale počet nařízené ústavní péče v průběhu roku. Daný rozdíl může být zapříčiněn zvýšeným počtem krátkodobých ústavních péčí, které byly nařízeny i dětem čekajícím na vyřízení pěstounské péče.

2.3 Institucionální analýza

Nezbytným předpokladem úspěšné prevence kriminality je koordinace mezi řadou subjektů, přičemž činnost by měla zastřešovat pracovní skupina prevence kriminality.

Název	Cílová skupina	Činnost
Středisko výchovné péče Mimoza, Ústí nad Orlicí	Děti a mládež s rizikovými projevy chování a jejich rodiny	Řešení problémů v rodině, ve škole, vyslechnutí a pomoc v krizové životní situaci, psychologické a speciálně pedagogické poradenství a terapeutická pomoc při řešení osobních problémů, poradenství a pomoc v otázce zneužívání drog.
Probační a mediační služba, středisko Ústí nad Orlicí	Dospělí, děti a mládež	Zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality.
o.s. Rubikon	V rámci partnerství s PMS	Program Mentor: Mentor aktivně spolupracuje s rodinami, školami a OSPOD. Přispívá ke snížení rizika recidivy a sociálního vyloučení romských klientů.
o.s. Romodrom	V rámci partnerství s PMS	Program Romodrom: Vězeňský program zaměřený na poskytování podpory a poradenství osobám dotčeným výkonem trestu odnětí svobody.
Pedagogicko – psychologická poradna Ústí nad Orlicí	Děti, mládež do 26 let, rodiče	Psychologická pomoc ohroženým rodinám, včetně diagnostiky poruch u dětí s následnou péčí o ně. Také se věnuje výchovným programům na jednotlivých školách.
Rodinná a manželská poradna	Osoby v obtížné životní situaci	Odborné poradenství, psychoterapie.
SKP-Centrum, o. p. s.	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Terénní program v sociálně vyloučených romských lokalitách, odborné poradenství.
Laxus o. s.	Osoby závislé na návykových látkách	Odborné poradenství, terénní programy.
Amalthea, o. s.	Rodiny s dětmi	Sociálně aktivizační služby, centrum náhradní rodinné péče, sanace rodiny.
Fond ohrožených dětí	Rodiny s dětmi	Sociálně aktivizační služby.
Kontakt, o. s. (Linka důvěry)	Osoby v obtížné životní situaci	Odborné sociální poradenství.
Dům dětí a mládeže Ústí nad Orlicí	Děti a mládež	Zájmové vzdělávání všech věkových kategorií v oblasti sportovních, uměleckých, hudebních, vědeckých, technických, turistických, rekreačních a odborně vzdělávacích aktivit.

Oblastní charita Ústí nad Orlicí	Osoby v nepříznivé sociální situaci	Dluhové poradenství, právní pomoc, sanace rodiny (program Šance pro rodinu).
Sbor Jednoty bratrské Ústí nad Orlicí	Děti a mládež	Volnočasové aktivity, deskové hry, příměstské tábory.
Mateřská a rodinná centra (Srdíčko, Medvídek)	Děti do cca 6 let věku se svými rodiči a prarodiči, těhotné ženy	Podporující aktivizační a socializační služby rodičům na mateřské a rodičovské.
Kluby důchodců (Abraham klub, Senior centrum ČČK, Senior klub města Ústí nad Orlicí)	Senioři a příjemci jakéhokoli důchodu	Pomoc seniorům, osobám v tíživé životní situaci, osobám osamělým, s organizací volného času, v navazování kontaktů, začleňování do společnosti.

2.3.1 Komunitní plánování sociálních služeb Ústí nad Orlicí

Ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb Ústí nad Orlicí 2010 – 2013 má město své aktivity zaměřené na primární prevenci kriminality. Problematikou se blíže zabývá pracovní skupina „Osoby v obtížné životní situaci a rodiny s dětmi, mládež“, jejíž hlavní prioritou je právě primární prevence a jedním z jejich nových opatření (dosud nerealizovaných) je vybudování Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, zajištění aktivit pro děti a mládež (preventivní přednášky a workshopy) v návaznosti na nízkoprahové zařízení, či aktivity pro dospělé (přednášky a debaty).

Komunitní plán zaměřuje svá opatření na terénní práci ve vyloučených romských lokalitách a ostatních romských komunitách s cílem řešení či nalezení řešení sociálních problémů, aktivizace jednotlivců a podpory jejich snahy řešit tyto problémy vlastními silami. Dalším stanoveným cílem je rozvoj aktivizačních služeb pro rodiny, které budou podporovat rodiny s nezaopatřenými dětmi v jejich obtížné situaci a pomoc při obnově základních funkcí rodiny. Pracovní skupina také podporuje stávající služby především terénního programu Laxus, o. s. zaměřeného na uživatele drog a poskytování Harm reduction.

3 Identifikace problémů, cílové skupiny, vymezení priorit, cílů a opatření

Komisi prevence kriminality byly identifikovány problémy, vymezeny priority, cíle a konkrétní opatření směřující ke snižování míry a závažnosti trestné činnosti, jejich příčin a následků zvyšování pocitu bezpečí občanů na území města.

3.1 Definování problémů ve městě

- Majetková trestná činnost;
- Trestná činnost páchaná na seniorech;
- Kriminalita páchaná dětmi a mládeží;
- Podíl recidivistů na páchání trestné činnosti;
- Bezdomovectví;
- Nezájem veřejnosti o informovanost v oblasti prevence kriminality a o možnostech opatření své vlastní ochrany a bezpečnosti;
- Narůstající zadluženost, exekuce zadlužených obyvatel;
- Sociálně slabé rodiny s dětmi.

3.2 Cílové skupiny

Prioritně budou podporovány projekty zaměřené na následující cílové skupiny:

- Děti a mládež;
- Rodiny (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů);
- Osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi (Recidivisté, apod.);
- Oběti trestných činů (se zřetelem na seniory a osoby se zdravotním postižením), včetně obětí domácího násilí;
- Odborná veřejnost a obyvatelé města Ústí nad Orlicí.

3.3 Cíle a priority

3.3.1 Cíle Programu prevence kriminality města Ústí nad Orlicí v roce 2013

- Zvyšování pocitu bezpečí občanů a snižování míry a závažnosti trestné činnosti.
- Snižování výskytu delikventních činností a rizikového chování u cílových skupin nebo jejich ochrana.
- Efektivní a komplexní přístup k řešení definovaných problémů.

3.3.2 Priority směřující k naplnění stanovených cílů

- Koordinace a spolupráce orgánů státní správy a samosprávy, policíí a dalších subjektů podílejících se na prevenci kriminality ve městě.
- Podpora informování občanů za účelem zprostředkování informací o nebezpečích ohrožení různými formami trestné činnosti a o možnostech ochrany před ní.
- Omezování příležitostí páčání násilné a majetkové kriminality.
- Podpora sociální prevence se zaměřením na doplnění chybějících služeb v síti aktivit prevence kriminality.
- Podpora situačních opatření zaměřených na zvýšení bezpečnosti v lokalitách ve větší míře zatížených trestnou činností a v jinak rizikových místech.
- Podpora medializace problematiky prevence kriminality.
- Vzdělávání osob zainteresovaných v činnostech souvisejících s prevencí kriminality.
- Rozvoj a udržení stávajících, doplnění chybějících služeb, programů a aktivit v systému prevence kriminality

4 Aktivity prevence kriminality v roce 2013

4.1 Plnění priorit Konceptce prevence kriminality města Ústí nad Orlicí

K hlavním problémům, cílům a prioritám stanoveným v Konceptce prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2012 – 2015 je potřeba přistupovat komplexně s využitím kombinace aktivit z oblasti situační, sociální i informování občanů o možnostech ochrany před trestnou činností.

Program prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na rok 2013 se bude především zaměřovat na:

1. Koordinace činností

Popis

Spolupráce a metodické vedení v oblasti prevence kriminality ve vztahu město, školy, OSPOD, PMS, Městská policie Ústí nad Orlicí a OO PČR Ústí nad Orlicí. Koordinace spolupráce a informovanost mezi všemi subjekty působícími v oblasti prevence kriminality, včetně vzájemného předávání koncepčních materiálů.

Nezbytným předpokladem úspěšné prevence kriminality je koordinace mezi řadou subjektů, přičemž činnost by měla zastřešovat pracovní skupina prevence kriminality. V této spojitosti město Ústí nad Orlicí hodlá využívat všech relevantních partnerů pro naplnění rámcových vizí a komplexně řešit bezpečnostní a jiné specifické problémy. Za tímto účelem bude utvářen odpovídající mediální obraz o realizované prevenci kriminality na území města. Svou konzultační činností a realizací vzdělávacích aktivit hodlá město Ústí nad Orlicí zvyšovat odbornou kvalifikační úroveň pracovníků zabývajících se sociálně patologickými jevy. Dále ve vztahu ke komplexnímu řešení prevence bude usilovat o zajištění efektivního a koordinovaného systému prevence kriminality, rozvíjet spolupráci nejen s policií, ale i s dalšími subjekty podílejícími se na preventivních činnostech.

Cíle

Vzájemná spolupráce a předávání informací na a mezi všemi úrovněmi subjektů působících v oblasti prevence kriminality, o vývoji kriminality, „rizikových stavech“ a sociální situaci ve městě, o aktivitách a činnostech na poli prevence kriminality, problematice dětí a mládeže s rizikovým způsobem trávení volného času.

Zodpovídá: Všechny zainteresované subjekty podílející se na prevenci kriminality.

Financování: bez finančních nároků

2. Projektové řešení prevence kriminality

PROJEKT 1

Podpora vzdělávání a trávení volného času rizikových a delikventních dětí a mládeže

Výchozí situace

Údaje bezpečnostní analýzy naznačují, že je potřeba se více zaměřit na prevenci kriminality a sociopatologických jevů u dětí a mládeže. Jako znepokojující lze hodnotit počet nařízených výkonů ústavní péče, drobnou kriminalitu dětí a mládeže, projevy šikany, vandalismu, požívání alkoholických nápojů na veřejnosti či obtěžování seniorů.

Rizikovou skupinu představují zejména jedinci ze sociálně znevýhodněného prostředí a sociálně vyloučených lokalit ve městě. Jde o bezprizorní mládež, ale hlavně děti ve věku do 15 let, které se potulují ve skupinkách po městě, obývají autobusové čekárny, lavičky v parcích a svůj volný čas netráví smysluplnou činností. Příčinou takového chování je především prostředí, ze kterého dané děti a mládež pochází. Jde o prostředí, kde nejsou prostředky pro dostatečný rozvoj dítěte, a kde je rodina odkázána na pomoc z vnějšího prostředí.

Ve městě Ústí nad Orlicí není žádný komunitní prostor, pro výše uvedenou skupinu dětí a mládeže, který by bylo možné využívat pro smysluplné trávení volného času a další aktivity (aktivity rozvíjející osobnost a dovednosti). Volnočasové aktivity ve městě sice zajišťuje DDM Ústí nad Orlicí, sbor Jednoty bratrské, sportovní organizace a kluby, Základní umělecká škola apod.. Avšak v těchto klubech a kroužcích najdou uplatnění jen ti „slušní“, manuálně zruční, fyzicky zdatní a hlavně finančně zajištění, ostatní děti a mládež se poté cítí diskriminovány či si vůbec nemohou tyto kroužky a kluby dovolit. Podrobněji o organizacích a institucích operujících na území města vypovídá institucionální analýza.

V roce 2013 plánuje město Ústí nad Orlicí projekt „Podpory vzdělávání a trávení volného času rizikových a delikventních dětí a mládeže“ skládajícího se ze dvou částí – **1a. Volnočasového klubu pro děti a mládež** a **1b. Mentoringu**. Výsledkem tohoto propojení by měla být zajištěna vzájemná komplexnost poskytovaných služeb pro danou cílovou skupinu dětí a mládeže, neboť volnočasový klub bude dětem nabízet účelné trávení volného času, aby v sobě mohli nalézt sportovní, společenské a kamarádské vlastnosti a nadání, pocit sounáležitosti a týmové spolupráce a možnost potlačit tím v sobě projevy predelikventního chování. Projekt mentoringu bude prostřednictvím dobrovolníků podporovat vzdělávání a další rozvoj těchto jedinců jednak v přirozeném prostředí rodiny, z důvodu zapojení rodinného prostředí a jednak ve volnočasovém klubu.

1a.

Volnočasový klub pro děti a mládež

Anotace projektu

Volnočasový klub Ústí nad Orlicí pro rizikové a delikventní děti ve věku 6 – 15 let, zejména děti ze sociálně znevýhodněného prostředí je plánovaným projektem v rámci Městského programu prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na rok 2013 a dále Konceptce prevence kriminality města Ústí nad Orlicí v letech 2012 – 2015. Jeho ideou je eliminace predelikventního chování a jednání příslušníků cílové skupiny, vytvoření podmínek pro volnočasové aktivity.

Cíle / priority / projektu

- Snížení kriminality dětí a mládeže, odhalení šikany a záškoláctví, pohlavního zneužívání.
- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných v Konceptci prevence kriminality města Ústí nad Orlicí v letech 2012 – 2015.
- Snižování míry a závažnosti trestní činnosti a zvyšování pocitu bezpečí všech občanů.
- Cílené a smysluplné využití volného času cílovou skupinou.
- Realizovat cíleně zaměřené aktivity v centru tak, aby zaujaly co největší počet návštěvníků klubu a aby směřovaly jak k získání manuálních praktických návyků a dovedností, tak i rozvoji osobnosti poznání sebe sama a toleranci a spolupráci se svými vrstevníky a k důvěře a úctě ke starším a dospělým lidem.
- Posilovat a motivovat k hodnotám vzdělání a vzdělávání.

Cílová skupina

- Děti rizikové a delikventní, zejména ze sociálně znevýhodněného prostředí, se zvláštním zřetelem na jedince pocházející ze sociálně vyloučených lokalit ve městě, od 6 do 15 let, z Ústí nad Orlicí
- Děti a mládež s poruchami chování
- Pachatelé a oběti trestných činů / především nezletilí a mladiství /

Časový harmonogram projektu

• únor – červen 2013	Výběr realizátora projektu
• červenec – srpen 2013	Nutné úpravy na objektu klubu, vybavení klubu + odborná příprava pracovníků klubu
• září 2013	Zahájení provozu volnočasového klubu
• prosinec 2013	Vyhodnocení projektu o činnosti klubu

1b.

Mentoring

Anotace projektu

Projekt „Mentoring“ navazuje na plánovaný projekt Volnočasového klubu Ústí nad Orlicí pro rizikové a delikventní děti ve věku 6 – 15 let, a úzce tak souvisí s podporou komplexního poskytování služeb pro danou cílovou skupinu ve městě a to na základě Městského programu prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na rok 2013 a Koncepce prevence kriminality města Ústí nad Orlicí v období 2012 – 2015.

Hlavní ideou projektu je dobrovolná podpora rizikových a delikventních dětí ve věku 6 – 15 let, zejména dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí prostřednictvím mentora (dobrovolníka), kdy tento vztah je založen na komunikaci, vzájemné spolupráci, oboustranné otevřenosti, důvěře, dobrovolnosti a pocitu zodpovědnosti.

Cíle / priority / projektu

- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných v Koncepci prevence kriminality města Ústí nad Orlicí v letech 2012 – 2015.
- Cílené a smysluplné využití volného času cílovou skupinou.
- Udržovat, rozvíjet a zvyšovat osobní schopnosti a dovednosti.
- Posilovat a motivovat k hodnotám vzdělání a vzdělávání.

Cílová skupina

- Děti rizikové a delikventní, zejména ze sociálně znevýhodněného prostředí, se zvláštním zřetelem na jedince pocházející ze sociálně vyloučených lokalit ve městě, od 6 do 15 let.
- Děti a mládež s poruchami chování.
- Pachatelé a oběti trestných činů / především nezletilí a mladiství /

Časový harmonogram projektu

• únor – červen 2013	Výběr realizátora projektu
• červenec – září 2013	Nábor a školení dobrovolníků, navázání spolupráce s OSPOD a SKP-Centrum a další
• září – říjen 2013	Spuštění projektu mentoring
• prosinec 2013	Vyhodnocení projektu

PROJEKT 2

Asistent prevence kriminality

Popis projektu

Asistent prevence kriminality bude vybrán na základě výběrového řízení z obyvatel sociálně vyloučených lokalit, v které má neformální autoritu a přehled o vnitřním dění a bude zaměstnán u Městské policie Ústí nad Orlicí, která jej bude řídit a kontrolovat. Asistent není strážníkem ani čekatelem, ale plní úkoly, které nejsou dle zákona o obecní policii svěřeny výhradně strážníkům nebo čekatelům, zejména se: podílí na prevenci kriminality ve městě; přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku; provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci. Při své činnosti bude asistent podřízen konkrétnímu strážníkovi – mentorovi, se kterým pracuje v úzké součinnosti.

Prvotní aktivitou je vyjádření záměru zřídit místo Asistenta prevence kriminality a tím posílení řady strážníků MP Ústí nad Orlicí s ohledem na statistické údaje o bezpečnostní situaci ve městě, ale také i na základě dlouhodobých a neřešených problémů v kontextu Programu prevence kriminality města na rok 2013 a Konceptí prevence kriminality města na období 2012 – 2015. Výsledkem společného jednání s vedením města, zástupci MP Ústí nad Orlicí a obvodního oddělení PČR Ústí nad Orlicí je uskutečnit záměr podáním žádosti o dotaci z programu prevence kriminality v rozsahu vytvořením dvou pracovních míst na pozici APK.

Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je snížení počtu spáchaných trestných činů i přestupků v sociálně vyloučených lokalitách, vyhledávání osob v sociálně vyloučených lokalitách ohrožených kriminalitou nebo sociálně patologickými jevy a spolupracovat s nimi na snižování rizik spojených se současným způsobem jejich života.

Cílová skupina

- obyvatelé sociálně vyloučených lokalit
- dlouhodobě a obtížně zaměstnatelní
- příslušníci romské menšiny

Časový harmonogram projektu

- **únor 2013** Formální příprava žádosti projektu
- **březen – srpen 2013** Výběrové řízení na pozice asistentů a jejich proškolení
- **září 2013** Nástup do výkonu funkce APK
- **prosinec 2013** Vyhodnocení projektu